

Sygn. akt III AUa 439/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Iwona Łuka-Kliszcz (spr.)
Sędziowie:	SSA Jadwiga Radzikowska SSA Agata Pyjas - Luty
Protokolant:	st. sekr. sądowy Mariola Pater

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2012 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **G. K. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.**

o emeryturę

na skutek apelacji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie Wydziału VII Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 11 stycznia 2012 r. sygn. akt VII U 2037/11

z m i e n i a zaskarżony wyrok w ten tylko sposób, że przyznaje G. K. C. emeryturę od dnia 1 września 2011 r., a w pozostałej części apelację oddala.

Sygn. akt III AUa 439/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2012 r. Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział VII Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną przez **G. K. C.** decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 2 września 2011 r. w ten sposób, że przyznał G. K. C. emeryturę od dnia 17 sierpnia 2011 r.

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawczyni G. K. C., ur. (...), posiada wymagany ogólny staż pracy w wymiarze 27 lat, 10 miesięcy i 21 dni okresów składkowych oraz 4 lata, 4 miesiące i 18 dni okresów nieskładkowych, a także posiada wymagane 20 lat pracy jako nauczyciel. Zaś w dniu 28 lutego 2011 r. nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy wnioskodawczyni po pozostawaniu przez nią przez 6 miesięcy w stanie nieczynnym, na jej wniosek, po wypowiedzeniu jej stosunku pracy przez pracodawcę, którym była Szkoła (...) w K.. Natomiast od dnia 1 marca 2011 r. do 31 sierpnia

2011 r. wnioskodawczyni była zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas określony, na stanowisku nauczyciela w wymiarze 17,5/18 etatu.

W tym stanie faktycznym sprawy Sąd Okręgowy powołując się na treść art. 88 i art. 20 ust. 5c ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karty Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.) stanął na stanowisku, iż wnioskodawczyni spełniła przesłanki wymagane dla nabycia prawa do wcześniejszej emerytury nauczycielskiej. W myśl powołanego art. 88, nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze, zaś nauczyciele klas, szkół, placówek i zakładów specjalnych – dwudziestopięcioletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym, mogą – po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy – przejść na emeryturę. Przy czym uznał Sąd Okręgowy, że wnioskodawczyni, której stosunek pracy ustał w wyniku rozwiązania po pozostawaniu przez nią przez 6 miesięcy w stanie nieczynnym, na jej wniosek, po wypowiedzeniu jej stosunku pracy przez pracodawcę – spełniła także warunek rozwiązania stosunku pracy na swój wniosek w oparciu o art. 20 ust. 5c Karty Nauczyciela. Powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2010 r., II UK 108/10, jako okoliczność pozostającą bez wpływu na możliwość nabycia przez wnioskodawczynię prawa do emerytury nauczycielskiej ocenił natomiast Sąd Okręgowy fakt, iż po pierwotnym rozwiązaniu stosunku pracy, wykonywała ona ponownie pracę nauczycielską, tj. w okresie od dnia 1 marca 2011 r. do 31 sierpnia 2011 r. Pomimo że wnioskodawczyni nawiązała kolejny stosunek pracy, doszło bowiem wcześniej do rozwiązania stosunku pracy jak tego wymaga art. 88 Karty Nauczyciela. W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał odwołanie za zasadne i przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury od dnia 17 sierpnia 2011 r.

Apelację od powyższego wyroku Sądu Okręgowego wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. zaskarżając go w całości. Zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu apelujący podniósł, że po wyczerpaniu w dniu 28 lutego 2011 r. przez G. K. C. okresu pozostawania w stanie nieczynnym, już od następnego dnia, tj. od dnia 1 marca 2011 r. ponownie podjęła zatrudnienie jako nauczyciel. Zdaniem apelującego, w przypadku wnioskodawczyni, nie miało więc miejsca rozwiązanie stosunku pracy, skoro nadal pozostaje ona w zatrudnieniu. Zatem nie było podstaw do przyznania jej prawa do emerytury.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie jedynie w zakresie daty, od jakiej wnioskodawczyni przysługuje prawo do emerytury nauczycielskiej.

Istotę sporu w niniejszej sprawie stanowiło ustalenie, czy wnioskodawczyni G. K. C. spełnia przesłanki uprawniające ją do nabycia wcześniejszej emerytury nauczycielskiej na podstawie art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.), a w szczególności, czy spełniła ona przewidziany w tym przepisie warunek w postaci rozwiązania stosunku pracy.

W myśl tego przepisu, który ma charakter przepisu szczególnego w stosunku do art. 86 Karty Nauczyciela, nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze, zaś nauczyciele klas, szkół, placówek i zakładów specjalnych – dwudziestopięcioletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym, mogą – po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy – przejść na emeryturę. Przy czym do przejścia na wcześniejszą emeryturę nauczycielską uprawnia nauczyciela również rozwiązanie stosunku pracy lub wygaśnięcie stosunku pracy w okolicznościach określonych w art. 20 ust. 1, 5c i 7, czyli w sytuacji przeniesienia nauczyciela, na jego wniosek, w stan nieczynny w warunkach przewidzianych w art. 20 Karty Nauczyciela i wygaśnięcie stosunku pracy z upływem sześciomiesięcznego okresu pozostawania w stanie nieczynnym (art. 88 ust. 1a Karty Nauczyciela).

Taka właśnie sytuacja miała miejsce w przypadku wnioskodawczyni, albowiem w dniu 21 maja 2010 r. otrzymała ona wypowiedzenie umowy o pracę z przyczyn organizacyjnych, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela i wobec złożonego przez nią wniosku o przeniesienie w stan nieczynny, który trwał 6 miesięcy – nastąpiło wygaśnięcie

jej stosunku pracy z dniem 28 lutego 2011 r. Nie ulega więc wątpliwości, że wnioskodawczyni spełniała przesłankę rozwiązania stosunku pracy w oparciu o art. 88 ust. 1a Karty Nauczyciela. Trafnie uznał też Sąd pierwszej instancji, że uczynieniu zadość wymaganiu rozwiązania stosunku pracy, nie przeczy fakt podjęcia ponownego zatrudnienia w ramach umowy o pracę jako nauczyciel od dnia 1 marca 2010 r. do 31 sierpnia 2011 r. W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, w myśl którego wynikające z art. 88 ust. 1 in fine wymaganie rozwiązania stosunku pracy jest koniecznym warunkiem powstania prawa do emerytury (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1999 r., II UKN 149/99, OSNP 2001 nr 2, poz. 46; z dnia 30 sierpnia 2001 r., II UKN 525/00, OSNP 2003 nr 12, poz. 298; z dnia 20 listopada 2001 r., II UKN 626/00, OSNP nr 16, poz. 390; z dnia 13 czerwca 2007 r., II UK 232/06, niepublikowany; z dnia 19 września 2007 r., III UK 43/07, LEX nr 896061; z dnia 17 kwietnia 2008 r., II UK 194/07, LEX nr 490383 i z dnia 25 kwietnia 2008 r., I UK 267/07, LEX nr 607443). Natomiast okoliczność, że po rozwiązaniu stosunku pracy, za to w dacie złożenia wniosku o emeryturę, ubezpieczony wykonuje pracę nauczycielską na podstawie kolejnego stosunku pracy, nie wpływa na możliwość nabycia przezeń uprawnień emerytalnych z art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2010 r., II UK 108/10, LEX nr 688682 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2009 r., I UK 16/09, LEX nr 519956). Zatem rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji przyznające dla wnioskodawczyni prawo do wcześniejszej emerytury nauczycielskiej było prawidłowe.

Za bezzasadny uznać zatem należy podnoszony w apelacji zarzut sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego.

Jednakże z powołanego na wstępie rozważań przepisu art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela wyraźnie wynika, że warunkiem przejścia na emeryturę przez nauczyciela jest nie tylko osiągnięcie ustalonego w nim okresu zatrudnienia oraz wykonywania pracy w szczególnym charakterze, ale także rozwiązanie stosunku pracy na jego wniosek. Skoro zaś do rozwiązania kolejnego stosunku pracy wnioskodawczyni doszło dopiero z dniem 31 sierpnia 2011 r., to nie mogła ona nabyć prawa do tego świadczenia przed tą datą, w tym w szczególności jak przyjął Sąd pierwszej instancji od dnia złożenia wniosku w dniu 17 sierpnia 2011 r. To zaś skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku w tym tylko zakresie i przyznaniem wnioskodawczyni prawa do wcześniejszej emerytury nauczycielskiej dopiero od dnia 1 września 2011 r.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i orzekł jak w sentencji, zaś oddalenie apelacji w pozostałym zakresie nastąpiło na zasadzie art. 385 k.p.c.